

CONFERINȚA NAȚIONALĂ

ACCES ȘI PARTICIPARE LA EDUCAȚIE, EDIȚIA A IV-A

COOPERARE ȘI COMPETIȚIE ÎN EDUCAȚIE

23.11.2011

REZOLUTIE

Conferința a reunit teoreticieni și practicieni în domeniul educațional, reprezentând un cadru de reflecție, de împărtășire a preocupărilor de cercetare și a rezultatelor cercetării educaționale, pentru promovarea cercetării științifice în domeniul echității în educație.

Ediția de anul acesta s-a concentrat asupra intervențiilor – pe tema conferinței - venite din partea membrilor rețelei de experți GREI (Grupul Român pentru Educație Incluzivă) care promovează și susține dezvoltarea politicilor și practicilor incluzive în școala românească, precum și a membrilor și absolvenților Școlii doctorale din cadrul Facultății de Psihologie și Științele Educației, Universitatea din București.

Din prezentările în plen și discuții au rezultat în principal următoarele:

- Partenerii de organizare și-au propus și doresc o schimbare transformățională privitoare la acces și echitate în educație... Deci este nevoie de creativitate, inovații, soluții, recomandări.
- Sunt importante nu doar conceptele ci și practicile pentru educație.
- Tema competiției și cooperării este extrem de importantă și adeseori ignorată. Atât competiția cât și cooperarea țin de cultura societății, a unei organizații, unei școli...
- Legislația privind educația din România pare să favorizeze mai degrabă competiția decât cooperarea. O ilustrare în acest sens este multitudinea de acte normative și documente postate pe www.edu.ro cu referire la competiție (competiții școlare, olimpiade etc) în raport cu cooperarea, care este aproape inexistentă, ca vizibilitate online... Pe www.edu.ro găsim doar câteva postări privitoare la incluziune (Strategia SNAC, două ordine privind desegregarea)...
- Studiile și cercetările din domeniul științelor educației au evoluat în lume, de la predominanța și fetișizarea competiției, la deplasarea accentului spre cooperare în instruirea școlară – în ultimii 50 de ani - și apoi la considerarea lor diadică, echilibrată, combinată, în prezent...

- Prioritatea ar trebui să fie acordată totuși în școli cooperării, ca să echilibreze competiția (mai ales cea din societate).
- Ar trebui să ținem seama de faptul în școli și universități avem o *cultură individualistă*. Școala este influențată tot mai mult de societate... Sistemul de evaluare generează foarte multă competiție în școli.
- Ar trebui promovată și formată în școli o cultură organizațională favorabilă incluziunii și cooperării...
- Există uneori o teamă de cooperare în școli...Cauze posibile: focalizarea pe rezultate, absența timpului, absența leadershipului din școli, a unui ethos al cooperării...
- Competițiile, mai ales cele dintre elevi generează foarte multe efecte negative...
- La noi există o competiție acerbă între școli, mai ales în mediul urban.
- Numeroase studii din lume indică faptul că învățarea prin cooperare este benefică tuturor copiilor și în mod particular celor cu cerințe speciale (cu o nuanță aparte pentru învățarea în cuplu/pereche)...
- Unele studii realizate și la noi (Universitatea din Oradea) arată că, pentru copiii cu CES, cooperarea este un factor favorizant deosebit, mai ales în contexte incluzive. Incluziunea fără cooperare nu poate fi concepută.
- Învățarea cooperării ar trebui favorizată mai ales în educația preșcolară și în învățământul primar; acești copii să învețe mai întâi cooperarea, apoi despre competiție.
- Activitatea pe grupe la clase poate fi extrem de favorizantă pentru practicarea cooperării, dacă este foarte bine organizată și realizată.
- Organizarea și implementarea cooperării și competiției sunt demersuri foarte dificile și trebuie foarte atent planificate, organizate și modelate.
- Cooperarea are/ poate avea o pondere mai mare și în educația nonformală.
- Cooperarea trebuie să fie prezentă efectiv în implementarea unor strategii și metode de instruire școlară (în cele interactive mai ales).
- Cooperarea între copii la clasă are valențe importante în modelarea interrelațiilor și a climatului clasei, a coeziunii acesteia care, la rândul lor, au efecte benefice asupra spiritului incluziv al clasei/școlii...
- Cooperarea (în general ca și în școli) este favorizată în comunitățile mai mici, cu deosebire în mediul rural.
- Edificarea în contexte școlare a unor *comunități de învățare*, care să includă toți actorii educaționali, poate avea un rol deosebit în echilibrarea competiției prin cooperare.

- Cooperarea între adulți (profesori) poate induce și modela cooperarea între copii/elevi...
- Părinții au un rol important în modelarea tipului de interacțiune a copiilor lor la școală (competiție sau cooperare).

Măsurile propuse

- **Este necesară o cercetare la nivel național, din mai multe perspective (legislație, management și leadership, valori, atitudini și practici ale profesorilor din sistem etc) privitor la natura, interrelația și ponderea cooperării și competiției în educația de la noi.**
- **Ar trebui elaborată și publicată o lucrare pe tema COOPERĂRII ȘI COMPETIȚIEI ÎN EDUCAȚIE, cu premise de la lucrările acestei conferințe.**
- **Este necesar un program/programe de formare a unora sau chiar a tuturor profesorilor pe tematica echității în educație, inclusiv cu referire la competiție și cooperare...**
- **Asemenea programe ar trebui să contribuie la o schimbare reală în formarea inițială și continuă a cadrelor didactice, în formarea și/sau schimbarea atitudinilor, pe linia echității și incluziunii, care să includă și tematica de competiție și cooperare...**

**București
23 noiembrie 2019**